

MAATSCHAPPELIJK HERSTEL IN SAMENSPEL

STRATEGISCHE KOERS

2025
2029



Goed voorbereid de toekomst in

Bij RIBW Brabant bieden we in de regio Hart van Brabant herstelondersteuning aan mensen vanaf 18 jaar met een psychiatrische of psychische kwetsbaarheid. Dat deden we en dat blijven we doen. Dat is ons vak. Maar de samenleving en de context waarin wij werken, veranderen voortdurend. En in hoog tempo. Dat betekent dat we steeds te maken hebben met andere en nieuwe uitdagingen. Daarom herijken wij als RIBW Brabant regelmatig onze koers. Met de ambities en keuzes die daarbij horen.

Een dynamische omgeving

De maatschappelijke context waarin wij werken is in beweging. Denk aan de vergrijzing in de samenleving, die je ook terugziet in de cliëntenpopulatie van RIBW Brabant. Denk aan de schaarste op de arbeidsmarkt, waarbij ook de zorgsector de dans niet ontspringt. Denk aan allerlei vormen van tweedeling en de groeiende spanningen in de samenleving, die maatschappelijke participatie en sociale inclusie soms in de weg zitten. Denk aan de verdergaande individualisering én tegelijk ook aan nieuwe vormen



van collectiviteit. Denk aan het afnemende vertrouwen in de overheid en andere publieke instanties. Denk aan het rappe tempo waarmee technologie en kunstmatige intelligentie zich ontwikkelen, met zowel nieuwe kansen als risico's tot gevolg.

Daarnaast zien we dat de beweging van intramurale naar ambulante zorg gestaag doorzet. Alleen mensen met een intensieve ondersteuningsbehoefte krijgen nog een indicatie voor verblijf. Dat betekent voor ons enerzijds dat we onze ondersteuning steeds vaker in de thuissituatie bieden, samen met andere maatschappelijke partners die in de wijk actief zijn. En met het sociaal netwerk rondom cliënten. Anderzijds wordt de ondersteuningsbehoefte van cliënten op onze (tijdelijke) verblijfslocaties als gevolg van de 'ambulantisering' complexer. Dat zijn logische gevolgen van al eerder in gang gezet landelijk beleid.

Alle genoemde ontwikkelingen hebben impact op wat wij als RIBW Brabant te doen hebben de komende jaren. En op onze mogelijkheden om hier invulling aan te geven.

Naar de voorkant

We maken de komende jaren de beweging 'naar de voorkant'. Waarmee we bedoelen dat we inzetten op het zoveel mogelijk voorkómen van geïndiceerde en specialistische (GGZ-)zorg en het versterken van de vrijwillige kracht in de samenleving. Omdat we daarin geloven. En omdat onze middelen nu eenmaal beperkter worden en we onze zorg in de toekomst met minder

professionals zullen moeten bieden. Dat is voor ons trouwens ook een reden om meer en vaker gebruik te gaan maken van technologische toepassingen.

Maatschappelijk herstel

Ook de beweging naar 'thuis' en naar 'de wijk' zien we als onomkeerbaar. Mede hierom gaan we de komende jaren nog nadrukkelijker voor maatschappelijk herstel van cliënten. Dat gaat verder dan persoonlijk herstel. Maatschappelijk herstel gaat over betekenisvol meedoen aan de samenleving. Over het opbouwen van sociale relaties. Over je nuttig en verbonden voelen. Over ertoe doen, ook al heb je een psychische kwetsbaarheid. En daarmee ook over geaccepteerd worden en over sociale inclusie en de-stigmatisering.

Slim samenspel

Tot slot wordt de samenwerking met partnerorganisaties nóg belangrijker. We zetten de afgelopen tijd al grote stappen door met tien maatschappelijke organisaties onder één vlag (Siem) uitvoering te geven aan het Wmo-aanbod voor alle inwoners in de regio die ondersteuning nodig hebben. Deze samenwerking versterken we. En ook op onze verblijfslocaties verstevigen we de ketensamenwerking, want we hebben niet zélf alle specialismes in huis die nodig zijn om antwoord te geven op de groeiende diversiteit en complexiteit aan ondersteuningsvragen. Werken aan maatschappelijk herstel is daarmee ook een kwestie van een slim samenspel. Ook binnen RIBW Brabant trouwens.

Zekerheden én onzekerheden

Dit is wat we weten en waar we dus al op voorsorteren. Tegelijkertijd zijn er tal van onzekerheden. We verkenden daarom een aantal mogelijke toekomstscenario's. Zodat onze keuzes tegen een stootje kunnen en we het op tijd in de gaten hebben als de samenleving zich een bepaalde richting in beweegt. Met deze koers als ons kompas kunnen we dan snel beïnvloeden, bijsturen en meebewegen. Niet in de laatste plaats omdat we onze koers samen gemaakt hebben. Met collega's én met partners.

Zo zijn we samen klaar voor de toekomst.

Leeswijzer

- Op de volgende pagina hebben we onze koers voor de komende jaren samengevat. De kernthema's werken we verderop één voor één uit. Voordat we dat doen, vertellen we eerst waar wij als RIBW Brabant voor staan en wat ons drijft.
- De citaten in dit koersdocument zijn wensbeelden door de ogen van de cliënt of medewerker. Geen bestaande, maar wel levensechte cliënten of medewerkers ('persona's').

ONZE KOERS IN ÈÈN OOG OPSLAG

Wij zijn dé expert in herstel

Maatschappelijke GGZ én expert in herstel voor mensen met een psychische kwetsbaarheid; zo kent onze omgeving ons. De herstellvisie is onze leidraad en onze herstelprofessionals nemen de vier fasen van herstel als vertrekpunt voor hun handelen.

Cliënten ervaren autonomie en verbinding in hun dagelijks leven. We maken structureel gebruik van partners als die meer passende ondersteuning kunnen bieden. En we hebben de beweging naar maatschappelijk herstel gemaakt; alle cliënten hebben een vorm van daginvulling, die bijdraagt aan hun persoonlijke groei en herstelproces.

Wij versterken de sociale basis

We zijn een schakel tussen het sociaal domein en de specialistische behandel GGZ. Mede daarom startten we in 2024 met een herstelacademie.

De herstelacademie is laagdrempelig en vrij toegankelijk. Samen met ervaringsdeskundigen en andere deelnemers ontdekken mensen er hun eigen waarde en krachten. De herstelacademie draait op volle toeren.

Wij vergroten en versterken, samen met partners, de inzet van vrijwilligers en het sociaal netwerk van cliënten.

Wij zorgen (samen) voor passende herstelondersteuning

Cliënten krijgen de herstelondersteuning die zij nodig hebben en die past bij hun eigen motivatie.

We werken als een geoliede machine samen met onze partners binnen en buiten Siem. De samenwerking in Siem is toekomstbestendig en duurzaam verankerd.

Ervaringsdeskundigheid is niet meer weg te denken uit elke vorm van herstelondersteuning die we bieden. We worden in de regio breed herkend en erkend op deze expertise.

Wij bieden perspectief op onze (tijdelijke) verblijfslocaties

Cliënten met een indicatie voor tijdelijk verblijf, verblijven op een locatie die past bij hun ondersteuningsbehoefte.

We reiken cliënten handvatten aan op weg naar (meer) zelfstandigheid en versterken de beweging van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'.

We vangen de veranderende ondersteuningsvraag van cliënten goed op door middel van stevige samenwerkingsketens op het gebied van onder andere forensisch gedrag, LVB, verslavingszorg en Verpleging en Verzorging.

Wij stimuleren eigenaarschap en ontwikkeling

Teams en medewerkers weten wat de te behalen resultaten zijn en wat de voortgang ervan is. Ze ervaren ruimte en nemen verantwoordelijkheid om hier op een éigen manier invulling aan te geven. Ze weten wie ze waarvoor kunnen benaderen en voelen zich gesteund door de leiding én elkaar.

We stimuleren dat medewerkers hun talenten verder ontwikkelen. Medewerkers voelen zich gezien en gewaardeerd in waar ze goed in zijn en ervaren ruimte om zich te ontwikkelen.

Wij zijn een toekomstbestendige organisatie

We zijn altijd op zoek naar hoe we ons werk beter, slimmer en/of efficiënter kunnen organiseren. We zijn klaar voor een toekomst met balans tussen ondersteuning op afstand en persoonlijke nabijheid.

We zijn ons bewust van de negatieve impact van ons doen en laten op het milieu en handelen ernaar om deze impact te verminderen.

Ons huisvestingsaanbod en ons huishoudboekje zijn duurzaam op orde. Beide sluiten goed aan op de te leveren cliëntzorg.



Over RIBW Brabant

Hoe intensiever je samen met partners werkt aan de gezamenlijke opgave, hoe belangrijker de vraag wordt naar wie je zelf bent en naar je specifieke toegevoegde waarde. Dus; wat maakt ons als RIBW Brabant eigen en bijzonder?

Ons verhaal: wij bieden een basis voor herstel

Bij RIBW Brabant zijn we in de regio Hart van Brabant dé expert in herstel van mensen vanaf 18 jaar die (tijdelijk) psychisch kwetsbaar zijn. Wij zijn als geen ander in staat om op ieder moment in het herstelproces de ondersteuning te bieden die bij iemand past. Herstel is namelijk geen rechte weg. Het gaat er ons om dat je ook met een psychische kwetsbaarheid een betekenis-

vol leven kunt leiden. Daar staan wij voor. Daar hoort bij dat wij actief werken aan normaliseren. En aan het de-stigmatiseren van psychische kwetsbaarheid in de wijken waar cliënten wonen. We maken ons hard voor een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen.

Herstelondersteuning gaat over aansluiten bij de ander

Onze herstelprofessionals doen wat nodig is en doen dat niet meer en langer dan noodzakelijk is. Aansluiten bij de ander gaat gemakkelijker als je weet wat die ander zoal doormaakt. We zijn er dan ook trots op dat de inzet van ervaringskennis en -deskundigheid al jaren een onmisbaar en uniek onderdeel is van onze herstelondersteuning.

We betrekken anderen bij wat we doen

We maken het sociaal netwerk rondom de cliënt zo stevig mogelijk; naasten én vrijwilligers. En we kijken zorgvuldig of wij aan zet zijn of dat andere professionals beter zijn toegerust om extra ondersteuning te geven als die nodig is. Soms stappen we vooruit, soms vragen we de ander. Samen zorgen we voor ondersteuning op maat. Met een duurzaam resultaat.

Wat we buiten doen, spiegelen we ook binnen

We vinden het vanzelfsprekend dat ál onze medewerkers eigen regelruimte hebben om, binnen de grenzen van wat reëel en haalbaar is, ondersteuning op maat te kunnen bieden. Tegelijkertijd zorgen we voor nabijheid en ondersteuning van collega's waar dat nodig is. En zijn we betrokken bij elkaar.

ONZE VIJF LEIDENDE PRINCIPES



We werken aan herstel en veerkracht

We ondersteunen mensen bij herstel, sterker worden en omgaan met psychische kwetsbaarheid en tegenslagen in het leven.



We stimuleren actieve participatie van iedereen

We moedigen aan en bevorderen dat iedereen, stap voor stap, actief deelneemt aan het dagelijks leven. We geloven dat elke stap bijdraagt aan maatschappelijk herstel.



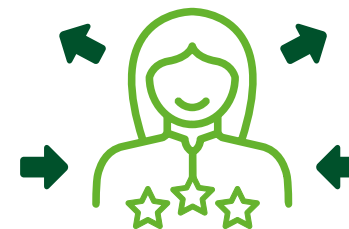
We willen normaliseren

We willen dat cliënten een zo normaal mogelijk leven leiden en zoveel mogelijk zelfstandig doen. Minder 'zorgen voor' en meer 'zorgen dat'. Dit principe geldt ook voor onze organisatie en medewerkers: 'hoe zou je het thuis doen?'.



We doen ons werk samen

We werken samen met cliënten, hun sociaal netwerk, maatschappelijke partners en elkaar om onze doelen te bereiken. We versterken de kracht van de gemeenschap.



We leggen de verantwoordelijkheid daar waar de deskundigheid ligt

We geven medewerkers ruimte en verantwoordelijkheid op hun vakgebied. Vakbekwaamheid is steeds ons vertrekpunt in de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

1. WIJ ZIJN DÉ EXPERT IN HERSTEL

Expert in herstel. Dat is wat we zijn. En hoe we gekend willen worden. ‘Herstel’ is wat mensen binnen en buiten onze organisatie ook nu al meteen benoemen als ze denken aan RIBW Brabant. Tegelijkertijd hebben we best nog wat te winnen. Door ons verhaal actiever, zelfbewust en met trots uit te dragen. Door duidelijk te maken wat wij precies verstaan onder herstel. En de beweging naar maatschappelijk herstel te maken; met nog meer accent op meedoen.

Ons verhaal vertellen

We positioneren ons de komende jaren in de regio Hart van Brabant als maatschappelijke GGZ. Een steeds vaker gehoorde term om de sector Beschermd Wonen en Begeleiding aan te duiden. We nemen herstel en niet het ziektebeeld als vertrekpunt. We stellen wonen en leven centraal en zijn gericht op herstellen en ‘omgaan met’. Dat is iets anders dan behandelen. We bewegen als RIBW Brabant tussen het sociaal domein (welzijn) en de specialistische behandel GGZ en voegen daar onze waarde toe. Dit valt allemaal te lezen in ‘ons verhaal’. Nu gaat het erom dat we dit verhaal ook gaan vertellen en uitdragen.

Herstel als dynamisch begrip

Herstel is voor ons in de eerste plaats een manier om een betekenisvol leven op te bouwen met een psychische kwetsbaarheid. Binnen iemands eigen mogelijkheden wel te verstaan. En die variëren nu eenmaal. Herstel is dus geen vastomlijnd begrip. Het is gericht op het

stimuleren van een positieve gezondheid. Positieve gezondheid gaat over je goed voelen en goed functioneren, ondanks eventuele problemen met je (mentale) gezondheid.

Meebewegen en versterken

De herstelprofessionals van RIBW Brabant nemen altijd de vier herstelfases als vertrekpunt van handelen: overweldigd worden door kwetsbaarheid, worstelen met kwetsbaarheid, leven met kwetsbaarheid en leven voorbij kwetsbaarheid. We sluiten met onze (methodische) ondersteuning aan op de herstelfase waarin iemand zich op dat moment bevindt, op welk levensgebied dan ook. Soms betekent dat twee stapjes vooruit en soms weer een stapje terug. Want herstel kent hoe dan ook hobbels. Ook stemmen we onze herstelondersteuning af op wat iemand zelf kan en wil. Eigenaarschap vinden

‘Het geeft me rust en vrijheid dat ik nu mijn eigen huisje heb. En ik weet dat ik altijd kan terugvallen op mijn familie en mijn begeleider als het even niet zo lekker gaat.’

(Persona Timo, 38 jaar)



‘Een paar dagen per week help ik mee in het buurthuis hier in de wijk. Dan doe ik allerlei klussen en heb er leuke contacten. Ik vind het zo leuk, dat ik nu oriënteer op een praktijkopleiding tot stukadoor. Zo kan ik straks misschien wel mijn eigen broek ophouden.’

(Persona Martijn, 18 jaar)



we belangrijk. Wat trouwens niet betekent dat alles zomaar mag en kan; in het belang van de cliënt zelf en anderen. We begrenzen dus ook. En we sluiten aan op het sociaal netwerk om iemand heen; we zetten de komende jaren in op versterking van dat netwerk. Omdat het bijdraagt aan duurzaam herstel en aan stevige verbindingen tussen cliënt en samenleving. Aan meedoen dus. Professionele ondersteuning is een tijdelijke aanvulling.

Accent op ‘meedoen’: maatschappelijk herstel

Meedoen; daar maken we bij RIBW Brabant werk van de komende jaren. Omdat het de basis vormt voor maatschappelijk herstel. Daarom benaderen we de cliënt(vraag) als één geheel. Iemands leven speelt zich niet af in hokjes. En dús is het belangrijk op alle leef-domeinen te kijken of er ondersteuning nodig is en welke dan. Wat niet betekent dat we ook alle ondersteuning zélf bieden vanuit RIBW Brabant.

We zetten ons partnernetwerk in om de juiste ondersteuning op de juiste plek te krijgen. Het verstevigen en onderhouden van het netwerk zien we als een belangrijke opgave de komende jaren. Daarin lopen wij graag voorop. Want niemand kan het alleen.

Meedoen houdt in dat mensen actief participeren. Dat alle cliënten, stap voor stap, deelnemen aan het dagelijks leven. We gaan dit de komende jaren actief bevorderen, in de wijkteams en vanuit KREW. En versterken de samenwerkingsverbanden die hiervoor nodig zijn. Waar mogelijk leiden we mensen toe naar regulier werk.



WAAR STAAN WE EIND 2029?

- We worden in de regio Hart van Brabant gekend en erkend als maatschappelijke GGZ en dé expert in herstel voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
- Onze visie op herstel is de leidraad voor alles wat we doen en laten; dat wordt binnen en buiten herkend.
- Cliënten ervaren (meer dan nu) autonomie en verbinding in hun dagelijks leven.
- Alle cliënten hebben een vorm van dag-invulling, die bijdraagt aan hun persoonlijke groei en herstelproces.

Tot slot zien we in onze praktijk nogal eens dat financiële problematiek en schulden een belemmering kunnen zijn voor het meedoen van mensen. En dús ook hun herstel in de weg zitten. Budgetbeheer zien we daarom als essentieel onderdeel van onze dienstverlening.

2. WIJ VERSTERKEN DE SOCIALE BASIS



We maken de komende jaren de beweging ‘naar voren’. Dat wil zeggen: we zetten in op preventie en op het versterken van het sociaal netwerk rondom cliënten. Enerzijds, en vooral, omdat we geloven in de eigen kracht van mensen. Anderzijds omdat het gewoon nodig is gelet op de stijgende zorgkosten en de schaarste op de arbeidsmarkt. We zijn als RIBW Brabant al best een eind op weg als we kijken naar onze visie op herstel. Ook is ervaringsdeskundigheid bij ons een ambacht. En zijn er al Kiemuren waar iedereen zo kan binnenwandelen.

Ondersteuning zonder indicatie

Naast onze geïndiceerde herstelondersteunende zorg gaan we een preventief en groepsgericht aanbod ontwikkelen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Zónder dat ze daarvoor dus een indicatie of

verwijzing nodig hebben. Met dit (deels) nog te ontwikkelen ondersteuningsaanbod voegen we iets toe en versterken we de sociale basis.

Op weg naar een herstelacademie

Om invulling te geven aan deze ambitie, starten we met een herstelacademie. Waarbij we voortbouwen op de Kiemuren. De herstelacademie is laagdrempelig en vrij toegankelijk. Een plek waar alles draait om persoonlijke ontwikkeling en het delen van ervaringen. Mensen komen bij de herstelacademie samen om te leren en te groeien. Samen met ervaringsdeskundigen en andere deelnemers ontdekken mensen er hun eigen waarde en krachten. Een soort collectief voor herstel dus en gerund door mensen die zelf ook ervaring hebben (gehad) met psychische problemen. Van koffiemomenten tot

lotgenotengroepen en van workshops tot cursussen. Met de herstelacademie dragen we bij aan een lagere instroom in geïndiceerde zorg en aan meer mogelijkheden voor uitstroom. Ook kan onze herstelacademie mensen helpen om terugval te voorkomen.

Collectieve ervaringskennis van hoge kwaliteit

Ervaringskennis is hét fundament van de herstelacademie. En is sowieso een essentieel onderdeel van alle herstelondersteunende zorg die we bieden. Zowel ambulant als op onze verblijfflocaties. Belangrijk dus om te investeren in deskundigheidsbevordering, coaching, intervisie en kennisopbouw. Ook dat doen we binnen het concept van de herstelacademie. We onderzoeken daarnaast of er ook buiten RIBW Brabant behoefte is

‘Ik heb een cursus gevolgd bij de herstelacademie, toen ik me een tijd geleden weer erg eenzaam en somber voelde. Nu werk ik er zelf als vrijwilliger en help ik anderen een stapje verder.’

(Persona Nabila, 43 jaar)



aan inzet van ervaringsdeskundigheid. We willen hét kenniscentrum in de regio Hart van Brabant zijn op het gebied van ervaringsdeskundigheid. Zo bouwen we collectieve ervaringskennis op en borgen we bovendien de kwaliteit ervan.

Zo normaal als mogelijk

We vinden het belangrijk dat ook mensen met een psychische kwetsbaarheid volwaardig kunnen participeren in de samenleving. We willen dat zij een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden met alle vaardigheden die daarbij horen. En dat zij geaccepteerd worden door anderen. Kortom, we geven prioriteit aan het de-stigmatiseren van psychische kwetsbaarheid. Op allerlei manieren dragen we hier actief aan bij.

Vrijwillige kracht

Bij onze beweging naar voren hoort ook dat we ons inzetten om de vrijwillige kracht in de samenleving te versterken. In de toekomst is het namelijk heel voorstelbaar, dat allerlei vormen van informele zorg een vlucht gaan nemen. Daar kunnen we nu al op anticiperen. Door ons vrijwilligersbeleid door te ontwikkelen. Door de inzet van vrijwilligers goed te organiseren en te faciliteren. En door een ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers en andere informele zorgverleners op poten te zetten. Dit doen we niet in ons eentje, maar bij voorkeur samen met onze partners. Waarbij wij onze expertise op het gebied van herstel kunnen inzetten. Zo zorgen we met elkaar voor een sterke basis voor de kwaliteit van informele zorg in de samenleving.

Tot slot, maar niet minder belangrijk. We kunnen onze ambitie om de sociale basis te versterken alleen waar maken, als we gelijktijdig werk maken van het verwerven van subsidies en als we gebruikmaken van speciale fondsen en regelingen. Andere financieringsstromen aanboren dus.

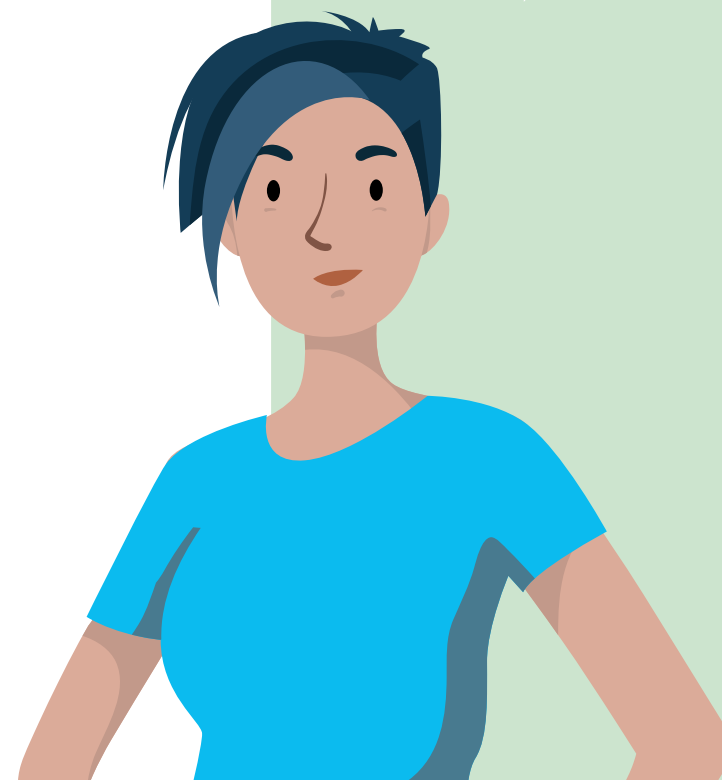
✓ WAAR ✓ STAAN WE ✓ EIND 2029?

- We zijn als RIBW Brabant een schakel tussen het sociaal domein en de specialistische behandel GGZ-zorg. De herstelacademie is laagdrempelig, vrij toegankelijk en een plek waar mensen samenkomen om te leren en te groeien.
- Onze herstelacademie draait op volle toeren, de maatschappelijke toegevoegde waarde is aangetoond en de financiering is structureel geborgd.
- Het is ons gelukt om samen met partners de inzet van vrijwilligers en het sociaal netwerk van cliënten te vergroten en te verstevigen.



‘Ik heb nu een heel fijn contact met enkele mensen uit de buurt en ze begrijpen het ook beter als ik één van mijn buien heb. Voorheen gingen ze me uit de weg. Nu eten we zelfs af en toe samen.’

(Persona Joyce, 42 jaar)





3. WIJ ZORGEN (SAMEN) VOOR PASSENDE HERSTELONDERSTEUNING

‘Ik heb nog steeds ondersteuning, maar dan wat meer op afstand. Nu ik mijn zaakjes wat beter op orde heb, kan dat ook. Heel fijn dat ik niet meer zo afhankelijk ben, maar toch ook niet helemaal losgelaten wordt.’

(Persona Joyce, 42 jaar)



Nog meer en beter aansluiten op de motivatie van de cliënt. En op de omgeving van de cliënt. In elke situatie doen wat passend is. Dat is kort gezegd waar we de komende jaren voor gaan in de verdere ontwikkeling van onze herstelondersteuning. Én in de doorontwikkeling van Siem en andere samenwerkingsverbanden waar wij aan meedoen. Want om te kunnen aansluiten op de cliënt hebben we ook anderen nodig; het is iedere keer opnieuw puzzelen om de juiste stukjes expertise aan elkaar te leggen. Dan helpt het als we samen met andere partijen als één acteren. Als we werken op basis van dezelfde waarden. Doen wat nodig is. Voorbij de regeltjes en de bureaucratie. In Siem zijn we al aardig op weg. Dicht bij de cliënt, dicht bij de gemeenschap.

Eenvoudig je weg vinden

We maken de weg naar passende ondersteuning zo eenvoudig als mogelijk voor mensen. Het is aan ons om er samen met onze partners voor te zorgen dat mensen de juiste weg als vanzelf kunnen vinden. Samen zorgen we voor een eenduidige toegang en voor de juiste en tijdige inzet van (herstel)ondersteuning. Voor ondersteuning vanuit de Wmo doen we dat sinds 2023 in Siem. Vanuit de overtuiging dat we er alleen met elkaar voor kunnen zorgen dat er niemand tussen wal en schip belandt. En dat we ook in de toekomst nog de zorg kunnen leveren die nodig is. Vanuit een versnipperd landschap lukt dat niet. We geloven in de kracht van netwerksamenwerking en blijven ons daar ook de komende jaren voor inzetten. Binnen en ook buiten Siem.

Fijn slijpen

In Siem werken we gebiedsgericht; in ambulante teams. Omdat het ene gebied nu eenmaal het andere niet is. Zo kunnen we beter aansluiten op wat er leeft en speelt. In de gebiedsteams werken onze medewerkers en die van partners met elkaar samen als één. Dat was in de beginperiode best zoeken. Inmiddels kunnen we vol overtuiging zeggen dat er een stevige basis staat. Dat geeft ruimte om de komende jaren te werken aan de doorontwikkeling en verfijning van processen, werkwijzen en methodieken. Het mooie is dat we daarbij op elkaars kennis en kunde kunnen leunen. En werkende weg leren van de ervaringen die we opdoen. Zo maken we sneller meters en worden we samen beter en slimmer.

Onderdeel van het fijn slijpen is de zorg voor een naadloze aansluiting tussen Siem en (de wijkteams op) onze verblijflocaties.

Intrinsiek gemotiveerd met een plan als basis

In de doorontwikkeling van onze herstelondersteuning gaan we nog meer en beter aansluiten op wat mensen zelf belangrijk vinden. Op hun persoonlijke, intrinsieke motivatie. Waarbij we meedoen als belangrijke pijler beschouwen vanuit RIBW Brabant. In onze ondersteuning, die zo kort als mogelijk en zo lang als nodig duurt, werken we op basis van een plan ('plan van de cliënt'). Dat is steeds ons vertrekpunt. Daaromheen organiseren we de mensen die nodig zijn. Daar sturen we binnen RIBW Brabant op en ook in Siem.

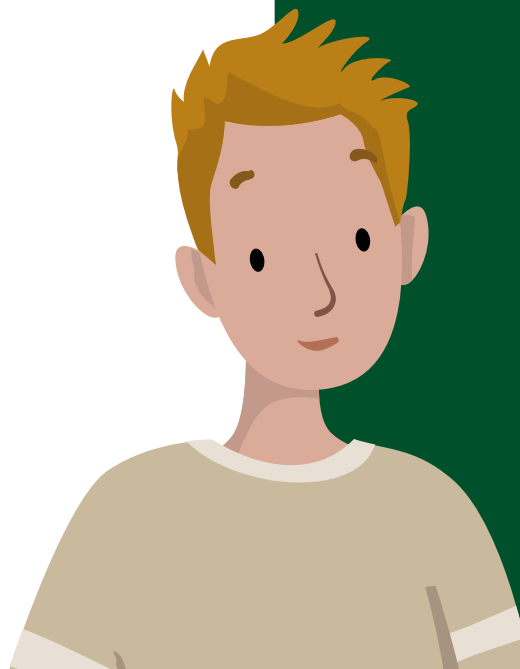
Eigen herstelervaring doet ertoe

Ervaringsdeskundigheid helpt ons om beter aan te sluiten op de cliënt. We gaan ervaringsdeskundigheid daarom nog meer dan nu als een onmisbaar onderdeel positioneren van onze herstelondersteunende zorg. Waarbij we onderscheid maken tussen medewerkers met herstelervaring, vrijwilligers met ervaringskennis en professionele ervaringsdeskundigheid. Deze keuze betekent ook dat we inzetten op kwaliteitsborging en een betere verankering van professionele ervaringsdeskundigheid in de volle breedte van ons ondersteuningsaanbod. Dit geven we een plek in onze nieuw op te zetten herstelacademie.



WAAR STAAN WE EIND 2029?

- Cliënten krijgen de herstelondersteuning die ze nodig hebben en die aansluit bij hun eigen motivatie.
- We werken als een geoliede machine samen met onze partners binnen en buiten Siem. De samenwerking in Siem is toekomstbestendig en duurzaam verankerd.
- Ervaringsdeskundigheid is niet meer weg te denken uit elke vorm van herstelondersteuning die we bieden. De kwaliteit staat. We worden in de regio Hart van Brabant breed herkend en erkend op deze expertise.



'Ik heb een maatje. Iemand die vergelijkbare dingen heeft meegemaakt als ik. Die kan als geen ander met mij 'levelen'. En ja, hij houdt me ook zo nu en dan de spiegel voor.'

(Persona Martijn, 18 jaar)

A photograph of three people sitting at a wooden table. On the left, a man with a short haircut and a small hoop earring is smiling. In the center, a woman with long brown hair, glasses, and a denim jacket is laughing. On the right, a woman with long blonde hair wearing a rust-colored ruffled top is also smiling. They appear to be in a meeting or collaborative work environment. A white text box is overlaid on the bottom left of the image.

4. WIJ BIEDEN PERSPECTIEF OP ONZE (TIJDELIJKE) VERBLIJFLOCATIES

Sterke samenwerkingsketens ontwikkelen om de complexiteit op onze locaties goed tegemoet te kunnen treden. En gaan voor een goede match tussen cliënt en verblijflocatie. Iedereen op de juiste plek dus. Dat is in een notendop waar we de komende jaren werk van maken op onze verblijfslocaties. Met steeds onze herstelvisie als basis.

Van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'

Onze herstelvisie vraagt voortdurend om onderhoud en ontwikkeling en is dus nooit af. Bovendien kleurt onze visie op herstel op de (tijdelijke) verblijfslocaties anders op dan in de thuissituatie. We voeren hierover doorlopend het gesprek met elkaar. Waarbij we zowel de actuele ontwikkelingen in onze omgeving als onze eigen inzichten en ervaringen in de praktijk betrekken. De komende jaren versterken we de beweging van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. We investeren in het versterken van vaardigheden en het sociale netwerk van cliënten. Zodat ze het vertrouwen ontwikkelen om zoveel mogelijk zelf te doen. We reiken hen handvatten aan op weg naar (meer) zelfstandigheid. Zo dragen we bij aan hun gevoel van eigenwaarde en onafhankelijkheid.

'Je mag hier helemaal niks. Maar ja, het is wel duidelijk. En als ik me niet aan de regels hou, dan kan ik het wel vergeten hier. Terwijl ik net zo blij ben dat ik hier woon en niet meer op elke straathoek een dealer tegenkom. Ik moet gewoon op mijn tellen passen.'

(Persona Sander, 34 jaar)



De juiste cliënt op de juiste plek

We streven een duurzame match na tussen wat cliënten nodig hebben om goed te kunnen herstellen (hun behoefte) en ons aanbod van verblijfslocaties. Om deze match zo goed mogelijk te maken, werken we met cliëntprofielen ('persona's'). Deze helpen ons om altijd door de ogen van de cliënt te kijken naar wat er nodig is. Een soort verplaatsingsoefening dus. Daarnaast kijken we natuurlijk hoe de vraag per doelgroep zich ontwikkelt in de tijd; naar de verwachte toekomstige ontwikkelingen in de omvang van cliëntstromen. Zo kunnen we behoorlijk goed inschatten wat er op ons gaat afkomen en daarop anticiperen in ons huisvestingsbeleid. Via een instroomplan zorgen we ervoor dat een cliënt ook daadwerkelijk op de juiste plek terecht komt. En als

cliënten eenmaal wonen, betrekken we hen actief bij beslissingen die van invloed zijn op hun verblijf en welzijn. En op de dagelijkse gang van zaken op locatie. We hechten veel belang aan cliëntenparticipatie. Ook op locatie.

Geen alleskunnners

Als gevolg van de ambulantisering van zorg, neemt de complexiteit op onze verblijfslocaties merkbaar toe. We zien steeds meer cliënten die forensisch gedrag laten zien. En cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB) en een verslaving. Daarnaast zorgt de vergrijzing in de samenleving ervoor dat er steeds vaker verzorging of verpleging nodig is op onze verblijfslocaties. Soms zelfs intensieve somatische zorg. We investeren natuurlijk in

het versterken van de vakbekwaamheid en ondersteuning van onze herstelprofessionals op al deze terreinen. Tegelijkertijd erkennen we dat wij geen alleskunnners zijn. Dat hoeft ook niet, zolang we heldere afspraken hebben met onze partners over het inschakelen van expertise die we zelf niet of onvoldoende in huis hebben. We intensiveren dus de ketensamenwerking met onze netwerkpartners op basis van heldere rollen en verantwoordelijkheden. En waar dat nodig is, maken we ook eenduidige afspraken over (de-)escalatie.

‘Het gaat allemaal niet meer zo gemakkelijk als vroeger. Mijn gezondheid laat me in de steek. Samen met mijn begeleiders kijk ik naar hoe ik nog wel mee kan doen. Daarom ga ik nu naar de dagbesteding. Dat voelt goed want zo doe ik ertoe!’

(Persona Maria, 68 jaar)



WAAR STAAN WE EIND 2029?

- Cliënten met een indicatie voor tijdelijk verblijf verblijven op een locatie die past bij hun ondersteuningsbehoefte.
- We vangen de veranderende ondersteuningsvraag van cliënten op onze verblijfloccaties goed op door middel van stevige samenwerkingsketens op het gebied van onder andere forensisch gedrag, LVB (Licht Verstandelijke Beperking), verslavingszorg en Verpleging en Verzorging.



5. WIJ STIMULEREN EIGENAARSCHAP EN ONTWIKKELING



Verbinden, (samen) leren en ruimte voor talent en ontwikkeling. Dat zijn belangrijke speerpunten in de ontwikkeling van onze organisatie, ons leiderschap en ons werkgeverschap. En ook het zetten van de volgende stap in resultaatverantwoordelijkheid. Eigenaarschap dus. Regelruimte bieden aan medewerkers, maar wel gekoppeld aan ieders professie. Met een duidelijk speelveld en zicht op resultaat. Dat stimuleert.

Doen waar je goed in bent

We leggen de verantwoordelijkheid daar waar de deskundigheid ligt. Dat is ons vijfde leidende principe dat we hebben vastgelegd in deze koers. Het betekent dat we goed kijken waar we bepaalde bevoegdheden en verantwoordelijkheden het beste kunnen neerleggen op grond van expertise. Waar besluiten direct raken aan het herstelproces van cliënten is het logisch om de verantwoordelijkheid bij onze herstelprofessionals neer te leggen. Dat geldt niet per se voor alle randvoorwaardelijke zaken. Daarvoor zijn onze ondersteunende

teams soms beter toegerust. Daar kunnen we preciezer in worden. Ieder in zijn kracht, zoals we dat ook voor cliënten nastreven. Met de benodigde professionele regelruimte om flexibel en wendbaar te kunnen zijn en maatwerk te leveren aan de cliënt.

Duidelijkheid voorop

Professionele ruimte dient altijd hand in hand te gaan met duidelijkheid over kaders, rollen en bevoegdheden. De lijnen van het speelveld moeten zichtbaar zijn en je moet weten wat de spelregels zijn om vrijuit te kunnen spelen. We zorgen ervoor dat zowel teams als individuele medewerkers weten wat er van hen wordt verwacht en welk mandaat ze hebben. En dat ze op ieder gewenst moment kunnen zien waar ze staan. Of ze voortgang boeken. Of ingezette acties het gewenste effect hebben. Alleen dan kun je het goede gesprek met elkaar voeren. Daar hoort ook bij dat we aandacht en nabijheid orga-

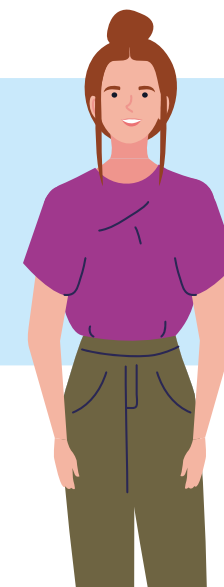
niseren voor zowel individuele medewerkers als teams. Als dat nodig blijkt, punten we hiertoe de komende periode onze organisatiestructuur wat bij.

Samen leren

Af en toe stilstaan is een voorwaarde om vooruit te komen. Daarom investeren we bij RIBW Brabant al jaren in een uitgebreid opleidingsaanbod, dat we vanzelfsprekend ook de komende jaren door-ontwikkelen. Aansluitend op de expertise en vaardigheden die nodig zijn om ons werk goed te kunnen (blijven) doen. Als het gaat om leren van elkaar, kunnen we nog groeien. Daar maken we ruimte voor in de overtuiging dat dit zichzelf meer dan terugverdient. We stimuleren daarbij nadrukkelijk de interactie tussen beleid en uitvoering; zodat ze meer voor elkaar gaan betekenen. We bevorderen daarnaast de verbinding tussen teams. En het netwerklernen van en met onze partners. Zodat niet

‘We hebben de ruimte om mee te bewegen met wat de cliënt op dat moment nodig heeft in zijn herstelproces.’

(Persona Hanneke, herstelcoach)



Iedereen opnieuw het wiel hoeft uit te vinden. En we elkaar binnen en buiten RIBW Brabant verder helpen in onze ontwikkeling. Het uitwisselen van verschillende perspectieven zien we als een verrijking van ons werk. Bij 'samen leren' hoort ook dat we projecten en activiteiten altijd evalueren. Om ervan te leren en verbeteringen door te voeren. Die we dan ook weer evalueren. Het is een cyclus, waarbij we iedere dag een beetje beter worden in wat we doen.

Stimuleren en vasthouden van talent

Aansluiten bij de intrinsieke motivatie van mensen is de essentie van ons vak. Dat geldt ook voor de manier waarop we invulling geven aan ons werkgeverschap.

We geven ruimte aan ieders talent en behoefte. Gaan daar ook actief naar op zoek en stimuleren dat medewerkers hun talenten verder ontwikkelen. Zo werken wij aan een duurzaam personeelsbeleid en een leven lang ontwikkelen. Waarbij we trouwens verder en breder kijken dan onze eigen organisatie. Het gaat er ons om dat we zorgtalent binden aan de regio; niet per se aan onze eigen organisatie. Zo bieden we medewerkers bovendien meer ontwikkelkansen. Samen met onze partners zetten we alle zeilen bij om ook in de toekomst voldoende menskracht en de juiste expertise beschikbaar te hebben..

‘Als teamcoach stimuleer ik dat teams elkaar opzoeken. Teams kunnen veel voor elkaar betekenen. En tenslotte maken we samen RIBW Brabant.’

(Persona Marieke, teamcoach)



WAAR STAAN WE EIND 2029?

- Teams en medewerkers weten wat de te behalen resultaten zijn en wat de voortgang ervan is. Ze ervaren ruimte en nemen verantwoordelijkheid om hier op een éigen manier invulling aan te geven. Ze weten wie ze waarvoor kunnen benaderen en voelen zich gesteund door de leiding én elkaar.
- Medewerkers voelen zich gezien en gewaardeerd in waar ze goed in zijn en ervaren ruimte om zich bij RIBW Brabant te ontwikkelen.





6. WIJ ZIJN EEN TOEKOMST- BESTENDIGE ORGANISATIE

‘Ik krijg gedeeltelijk ondersteuning op afstand. Om eerlijk te zijn vind ik dat heel fijn, want het maakt me minder afhankelijk. En ik ben nogal gehecht aan mijn zelfstandigheid.’

(Persona Joyce, 42 jaar)



We zorgen ervoor dat we nu en ook in de toekomst onze ambities kunnen blijven waarmaken. Slim balanceren tussen heden en toekomst dus. Niet met iedere wind meewaaien, maar wel een scherp oog hebben voor kansen en nieuwe ontwikkelingen. Voorbereid zijn op onverwachte ontwikkelingen. Onze verantwoordelijkheid nemen voor het milieu. En natuurlijk blijven zorgen voor een stevige basis via ons huisvestingsaanbod en een sluitend huishoudboekje. Dat is wat wij onder ‘toekomstbestendig’ verstaan.

Nieuwe kansen en mogelijkheden benutten

We zijn bij RIBW Brabant altijd op zoek naar hoe we ons werk beter, efficiënter en/of slimmer kunnen organiseren en hoe we de kwaliteit van onze herstelondersteuning kunnen verbeteren. Dat is ook nodig gezien de uitdagingen waar we voor staan, met bijvoorbeeld de krapte op de arbeidsmarkt en de steeds complexere doelgroep. We houden daarom onze ogen open voor tal van innovaties. We trekken daarin samen op met anderen, bijvoorbeeld door te participeren in kennisnetwerken.

We verkennen en onderzoeken diverse innovatieve vormen van zorg. Waarbij het kan gaan om zowel technologische, sociale als procesinnovaties. Of een combinatie van die dingen. Wat betreft technologische innovaties zetten we de komende jaren samen met partners vooral in op een goed en veilig gebruik van E-health, kunstmatige intelligentie (AI) en big data. Dit kunnen en willen we niet alleen. Waar dat kan,

kiezen we ervoor om klein te starten met innovaties door middel van experimenten. Dan zien we gemakkelijker wat er wel werkt en wat niet. En belasten we de organisatie ook niet meer dan nodig. Successen schalen we op en geven we een plek in onze (primaire) processen. Waarbij we ons ervan bewust zijn dat we deze successen alleen kunnen boeken als we de komende periode ook investeren in de digitale vaardigheden van medewerkers, cliënten en hun sociaal netwerk.

Duurzame ontwikkeling

Als maatschappelijke organisatie willen we duurzaam opereren en onze (negatieve) impact op het milieu verkleinen. Tegelijkertijd is duurzaamheid voor ons meer dan het milieu. Ons werk gaat in essentie ook over duurzaamheid. Over sociale duurzaamheid wel te verstaan. We kiezen dan ook een brede benadering en aanpak van duurzaamheid. Een aanpak waarin we aandacht hebben voor zowel milieu, maatschappij als

beleid en organisatie. Dit zijn de drie veel gehoorde aspecten van duurzame ontwikkeling, die we in balans verder brengen de komende jaren.

Toekomstbestendige huisvesting

We willen ervoor zorgen dat de juiste cliënt op de juiste plek verblijft. Daar hoort bij dat we werken met een strategisch huisvestingsplan. Dit plan is onze basis om te werken aan een passend en toekomstbestendig huisvestingsaanbod, dat aansluit op de te leveren cliëntzorg. Nu én straks. Daarbij werken we samen met de woningcorporaties in de regio Hart van Brabant. Met elkaar zorgen we voor een goede regionale spreiding van verblijfloccaties en bouwen we onze huisvestingscomponent verder af.

Balans tussen inkomsten en uitgaven

We blijven de komende jaren gaan voor een gezonde balans tussen inkomsten en uitgaven. Voor een gezond huishoudboekje dus. Het klinkt misschien vanzelfsprekend, maar dat maakt de opgave niet minder groot. Verder gaan we op zoek naar kansen om aanvullende financieringsbronnen aan te boren. Mede in relatie tot onze ambitie om de sociale basis te versterken en daarmee meer positie te pakken in het voorliggend veld.

Glazen bol: denken in scenario's

We doen er alles aan om goed voorbereid en vanuit een stevige basis de toekomst in te gaan. Met altijd de bril van de cliënt op; daarom werken we met persona's.

Maar dan nog hebben we geen glazen bol. We doen ons werk in een dynamische omgeving en dat brengt nu eenmaal onzekerheden met zich mee. We versterken daarom de komende jaren het denken in scenario's. Waarbij we werken met vier mogelijke toekomstige werelden op basis van twee kernonzekerheden in onze context. Is maatschappelijke GGZ in de toekomst vooral gericht op individuen of op collectieve verbanden? En hebben we straks te maken met een formeel zorgstelsel of ontstaan er andere, informele partijen en verbanden die beschermd wonen en begeleiding ter hand nemen? Wie zal het zeggen. We zijn ons in ieder geval bewust van mogelijke ontwikkelrichtingen en toetsen met regelmaat de aannames die onder deze koers liggen. Zodat we alert zijn en snel kunnen schakelen als het nodig is. Jaarlijks vertalen we onze koers naar concrete doelen en stappen voor het komende jaar.

✓ WAAR ✓ STAAN WE ✓ EIND 2029?

- We zijn klaar voor een toekomst met balans tussen ondersteuning op afstand en persoonlijke nabijheid.
- We zijn ons bewust van de negatieve impact van ons doen en laten op het milieu en handelen ernaar om deze impact te verminderen.
- Ons huisvestingsaanbod en ons huishoudboekje zijn duurzaam op orde.

'We denken er eigenlijk niet meer over na of we wel of niet duurzaam bezig zijn. Het is onderdeel geworden van ons DNA.'

(Persona Paul, ontwikkelaar beleid & innovatie)





CONTACT

RIBW Brabant
Postbus 10008
5000 JA Tilburg
communicatie@ribwbrabant.nl

PRODUCTIE

Fotografie

Maria van der Heyden Fotografie, Tilburg

Ontwerp

Studio Blauwzuur (www.blauwzuur.nl)

www.ribwbrabant.nl